

روزی که پیمان ورشو امضاء شد و جنگ سرد شدت یافت

۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۱۷:۱۵

۱۴ ماه می سال ۱۹۵۹، اتحاد شوروی و هفت کشور سوسیالیستی اروپایی متحد آن، ظاهراً در واکنش به مسلح شدن دوباره آلمان فدرال (آلمان غربی آن زمان) که به «ناتو» پیوسته بود، میان خود یک پیمان دوستی را امضاء کردند که هرگونه همیاری مشترک را شامل می شد. به موجب یکی از اصول این پیمان، تعرض نظامی به یکی از کشورهای عضو پیمان به منزله تجاوز به همه آنها بشمار می رفت و مستلزم دفاع مشترک بود.

۱۴ ماه می سال ۱۹۵۹، اتحاد شوروی و هفت کشور سوسیالیستی اروپایی متحد آن، ظاهراً در واکنش به مسلح شدن دوباره آلمان فدرال (آلمان غربی آن زمان) که به «ناتو» پیوسته بود، میان خود یک پیمان دوستی را امضاء کردند که هرگونه همیاری مشترک را شامل می شد. به موجب یکی از اصول این پیمان، تعرض نظامی به یکی از کشورهای عضو پیمان به منزله تجاوز به همه آنها بشمار می رفت و مستلزم دفاع مشترک بود. «ناتو» قبلاً این موضوع را یک بند از اساسنامه خود قرار داده بود که چند سال پیش آن را حذف کرد. اعضای پیمان ورشو که درست ده سال پس از آغاز فعالیت «ناتو» تشکیل شده بود در آغاز کار عبارت بودند از: اتحاد شوروی، لهستان، آلمان شرقی، چک اسلواکی، مجارستان، آلبانی، بلغارستان و رومانی که آلبانی در ۱۹۶۸ از پیمان خارج شد. گورباچف به دلیلی که هنوز روشن نشده و به صورت بزرگترین معمای تاریخ باقی مانده است در سال ۱۹۸۸ اعلام کرد که جنگ سرد عملاً پایان یافته و اعضای پیمان ورشو آزادند هر راهی را که بخواهند انتخاب کنند! در سال ۱۹۹۰ آلمان شرقی به سبب تحقق وحدت آلمان عملاً از پیمان ورشو خارج شد و اول ژوئیه ۱۹۹۱ این پیمان با گرفتن این قول از سران «ناتو» که این اتحادیه هم منحل و یا تبدیل به یک گروه سیاسی شود، خود را منحل ساخت. بعدها دیدیم، ناتو در عمل نه تنها خود را منحل نکرد بلکه به تقویت و گسترش پرداخت و در پی تخلیه نیروهای نظامی شوروی از خاک اعضای سابق پیمان ورشو، این کشورها را هم به خود ملحق ساخت و بعداً وارد قلمرو شوروی سابق شد. به باور مورخان، اگر پوتین روی کار نیامده و در دهه یکم قرن ۲۱ روش سختی در پیش نگرفته بود، روسیه اینک از هر سوی در محاصره ناتو بود. تحولاتی که به آرامی منجر به انحلال پیمان ورشو شد هنوز به درستی روشن نشده و به صورت بزرگترین معمای تاریخ باقی مانده است و فعالیت مورخان برای کشف حقایق به علت مخالفت پنهانی کشورهای ارشد «ناتو» کند و آهسته استعادم تعقیب قضایی گورباچف و بازخواست نشدن او بر این معما افزوده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۷۱۱/پیامان-روزید/بیافت-شدت-سرد-جنگ-امضاء-ورشو-پییمان-روزید>